

پیش‌بینی قیمت نفت در سال ۱۳۸۸ و تحلیل‌های مختلف

به نام خدا

فهرست مطالب

۱	چکیده	۱
۱	مقدمه	۱
۲	۱. پیش‌بینی وضعیت اقتصاد جهانی و تقاضای نفت در سال ۲۰۰۹	۲
۴	۲. پیش‌بینی تولید نفت خام	۴
۶	۳. تولید نفت خام اوپک	۶
۶	۴. ذخیره‌سازی نفت خام در آمریکا	۶
۷	۵. تعادل بین عرضه و تقاضا	۷
۸	۶. پیش‌بینی قیمت نفت خام در سال ۲۰۰۹	۸
۸	۷. آخرین پیش‌بینی EIA	۸
۱۰	۸. مرکز پیش‌بینی مالی جهانی	۱۰
۱۱	۹. قیمت نفت در بودجه سال ۲۰۰۹ کشورهای تولیدکننده نفت	۱۱

پیش‌بینی قیمت نفت در سال ۱۳۸۸ و تحلیل‌های مختلف

چکیده

بحران اقتصاد جهانی در سال ۲۰۰۸ و تسری آن به سال ۲۰۰۹، تقاضای نفت را در کشورهای پیشرفته تحت تأثیر قرار داده و قیمت نفت را کاهش خواهد داد. آخرین پیش‌بینی‌های انجام شده حاکی از کاهش قیمت نفت در سال ۲۰۰۹ نسبت به متوسط امسال است. با توجه به این موضوع، ۷ کشور تولیدکننده نفت، قیمت نفت در بودجه ۲۰۰۹ خود را از میانگین قیمت نفت در بودجه ۲۰۰۸ پایین‌تر در نظر گرفته‌اند.

با توجه به پیش‌بینی‌های انجام شده مؤسسه مطالعات انرژی، (EIA) متوسط قیمت نفت خام ایران برای نفت خام سبک ۳۹/۸۸ و برای نفت سنگین ۳۷/۸۸ دلار در بشکه پیش‌بینی شده است. مؤسسه پیش‌بینی مالی جهانی نیز برای نفت سبک ایران ۳۴/۶۹ و برای نفت سنگین ایران ۳۲/۶۹ دلار در هر بشکه را برای سال ۱۳۸۸ پیش‌بینی کرده است.

مقدمه

در نتیجه کاهش چشمگیر قیمت جهانی نفت از ۱۴۷ دلار در ماه جولای به کمتر از ۴۰ دلار در هر بشکه و با توجه به کاهش شدید رشد اقتصاد جهانی، بسیاری از کشورهای تولیدکننده نفت، پیش‌بینی خود را نسبت به قیمت نفت در بودجه ۲۰۰۸ کاهش داده‌اند و اگر قیمت نفت در حد کنونی باقی بماند یا شاهد ادامه کاهش آن باشیم، کشورهای بیشتری در بودجه ۲۰۰۹ خود تجدیدنظر خواهند کرد. آخرین داده‌های به دست آمده در مورد تعدادی از کشورهای تولیدکننده نفت نشان می‌دهد، هفت کشور، قیمت نفت در بودجه ۲۰۰۹ خود را بالاتر از میانگین قیمت نفت در بودجه سال ۲۰۰۸ تعیین کرده، هفت کشور این رقم را کاهش داده و چهار کشور نیز تغییری در این رقم نداده‌اند.

با توجه به اهمیت پیش‌بینی قیمت نفت برای کشورهای تولیدکننده نفت از جمله ایران، در این گزارش سعی می‌شود تا علاوه بر پیش‌بینی عرضه و تقاضای جهانی نفت، پیش‌بینی قیمت نفت برای سال ۱۳۸۸ مورد توجه و ارزیابی قرار گیرد.

۱. پیش‌بینی وضعیت اقتصاد جهانی و تقاضای نفت در سال ۲۰۰۹

شرایط اقتصاد جهانی به‌عنوان مهم‌ترین عامل تأثیرگذار بر تقاضای نفت می‌تواند مهم‌ترین نقش را در نوسانات قیمت نفت بازی کند. با توجه به بحران به‌وجود آمده در جهان که سرمنشأ آن آمریکا (بزرگ‌ترین اقتصاد جهان) است، پیش‌بینی‌ها حکایت از کاهش نرخ رشد اقتصادی جهان، به‌خصوص کشورهای صنعتی و بزرگ می‌کند که در جدول ۱ میزان کاهش این شاخص قابل مشاهده است:

جدول ۱. نرخ رشد اقتصاد در جهان و برخی کشورهای بزرگ صنعتی

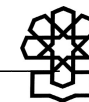
کشور سال	هند	چین	ناحیه اروپا	ژاپن	آمریکا	کشورهای صنعتی	جهان
۲۰۰۸	۶/۹	۹/۵	۱	۰/۸	۱/۲	۱/۳	۳/۶
۲۰۰۹	۵/۸	۷/۰	-۰/۹	-۱/۹	-۱/۵	-۰/۸	۱/۵

مأخذ: اوپک

همان‌طور که مشاهده می‌شود، نرخ رشد اقتصادی جهان به بیش از نصف کاهش یافته و کشورهای صنعتی، آمریکا، ژاپن و ناحیه اروپا که بخش اعظمی از تقاضای نفت را به خود اختصاص می‌دهند، از رشد منفی برخوردارند. در کشورهای در حال توسعه مانند چین که تا مدتی پیش از رشد بالای اقتصادی برخوردار بوده‌اند، این رشد متوقف شده و به کمترین میزان خود در ده سال گذشته رسیده است.

تقاضای جهانی برای نفت خام در سال ۲۰۰۹

انتظار می‌رود در چهار ماه اول سال جاری میلادی نسبت به سال ۲۰۰۸ در آمریکای شمالی تقاضا برای نفت خام روزانه حدود ۰/۴۵ میلیون بشکه کاهش داشته باشد که پس از آن مصرف افزایش یافته و در چهار ماه آخر سال کاهش مصرف به ۰/۳۲ میلیون بشکه در روز برسد. در دو ناحیه دیگر OECD نیز به دلیل مشکلات اقتصادی این کاهش در تقاضا ادامه خواهد داشت. کشورهای قدرتمند اروپایی چون انگلستان، آلمان، فرانسه و ایتالیا کاهش مصرفی در حدود ۰/۹۸ میلیون بشکه در روز را تجربه خواهند کرد. انتظار می‌رود رشد تقاضای نفت در کشورهای در حال توسعه در حدود ۰/۴۶ میلیون بشکه در روز باشد آمریکای لاتین هم افزایش تقاضا، به میزان ناچیز ۰/۰۹ میلیون بشکه در روز خواهد بود. پیش‌بینی اوپک برای تقاضای نفت در ۴ فصل مختلف سال ۲۰۰۹ در جدول ۲ آورده شده است:

جدول ۲. پیش‌بینی تقاضای جهانی نفت خام در سال ۲۰۰۹

(واحد: میلیون بشکه)

منطقه	سال	۲۰۰۹						
		سه‌ماهه اول	سه‌ماهه دوم	سه‌ماهه سوم	سه‌ماهه چهارم	حجم تغییرات	درصد تغییرات	
آمریکای شمالی	۲۴/۲۶	۲۳/۹۱	۲۳/۹۳	۲۳/۲۶	۲۴/۰۴	۲۳/۷۸	-۰/۵۸	-۲/۳۸
اروپای غربی	۱۵/۲۳	۱۴/۹۰	۱۴/۵۹	۱۵/۱۳	۱۵/۳۶	۱۴/۹۹	-۰/۲۴	-۱/۵۷
اقیانوسیه	۸/۱۲	۸/۵۹	۷/۵۹	۷/۴۱	۸/۲۳	۷/۹۵	-۰/۱۶	-۲/۰۳
مجموع OECD	۴۷/۷۱	۴۷/۳۹	۴۶/۱۱	۴۵/۷۹	۴۷/۶۳	۴۶/۷۳	-۰/۹۸	-۲/۰۶
دیگر کشورهای اروپایی	۹/۳۲	۹/۳۸	۹/۵۶	۹/۲	۹/۵۰	۹/۴۱	۰/۰۹	۰/۹۳
آمریکای لاتین	۵/۷۴	۵/۶۰	۵/۸۴	۵/۹۸	۵/۹۰	۵/۸۳	۰/۰۹	۱/۶۲
خاورمیانه	۶/۸۵	۶/۹۷	۷/۰۴	۷/۳۱	۷/۰۶	۷/۱۰	۰/۲۴	۳/۵۶
آفریقا	۳/۱۵	۳/۲۱	۳/۱۴	۳/۱۳	۳/۲۵	۳/۱۸	۰/۰۳	۱/۰۴
مجموع کشورهای در حال توسعه	۲۵/۰۶	۲۵/۱۶	۲۵/۵۸	۲۵/۶۱	۲۵/۷۰	۲۵/۵۱	۰/۴۶	۱/۸۲
کشورهای مشترک‌المنافع	۴/۱۳	۴/۰۰	۳/۹۳	۴/۲۷	۴/۵۰	۴/۱۸	۰/۰۴	۱/۰۷
بقیه اروپا	۰/۹۶	۱/۰۴	۰/۹۷	۰/۹۴	۰/۹۳	۰/۹۷	۰/۰۱	۱/۴۴
چین	۷/۹۸	۸/۲۳	۸/۴۱	۸/۴۳	۸/۰۲	۸/۲۷	۰/۲۹	۱/۶۷
دیگر نواحی	۱۳/۰۷	۱۳/۲۷	۱۳/۳۰	۱۳/۶۴	۱۳/۴۵	۱۳/۴۲	۰/۳۵	۲/۶۹
مجموع تقاضای جهانی	۸۵/۸۴	۸۵/۸۲	۸۴/۹۹	۸۵/۰۳	۸۶/۷۹	۸۵/۶۶	-۰/۱۸	-۰/۲۱
تخمین قبلی	۸۵/۸۳	۸۵/۸۸	۸۵/۰۴	۸۵/۰۵	۸۶/۷۶	۸۵/۶۸	-۰/۱۵	-۰/۱۸
درصد تغییر نسبت به تخمین قبلی	۰/۰۰	-۰/۰۵	-۰/۰۵	-۰/۰۲	۰/۰۳	-۰/۰۲	-۰/۰۳	-۰/۰۳

مأخذ: اوپک.

۲. پیش‌بینی تولید نفت خام

پیش‌بینی‌ها نشان می‌دهد که در مجموع کشورهای غیراوپک حدود ۰/۵۵ میلیون بشکه در روز افزایش تولید خواهد داشت. البته همان‌طور که در جدول ۳ مشاهده می‌شود، این پیش‌بینی به میزان ۰/۰۷ میلیون بشکه در روز کمتر از تخمین قبلی بوده که به دلیل افزایش رکود اقتصاد جهانی مورد بررسی قرار گرفته است:

(واحد: میلیون بشکه در روز)

جدول ۳. پیش‌بینی تولید کشورهای غیراوپک در سال ۲۰۰۹

منطقه	سال	۲۰۰۸ (واقعی)	سه‌ماهه اول ۲۰۰۹	سه‌ماهه دوم ۲۰۰۹	سه‌ماهه سوم ۲۰۰۹	سه‌ماهه چهارم ۲۰۰۹	۲۰۰۹	حجم تغییر
آمریکای شمالی		۱۴/۱۲	۱۴/۲۲	۱۴/۰۵	۱۴/۱۴	۱۴/۲۸	۱۴/۱۷	۰/۰۵
اروپای غربی		۵/۰۳	۵/۰۳	۴/۸۴	۴/۵۷	۴/۷۱	۴/۷۹	-۰/۲۵
اقیانوسیه		۰/۶۴	۰/۷۴	۰/۷۲	۰/۷۳	۰/۷۰	۰/۷۲	-۰/۰۸
مجموع OECD		۱۹/۷۹	۱۹/۹۹	۱۹/۶۱	۱۹/۴۵	۱۹/۶۸	۱۹/۶۸	-۰/۱۱
دیگر کشورهای آسیایی		۳/۷۵	۳/۹۰	۳/۸۳	۳/۹۴	۳/۹۶	۳/۹۱	۰/۱۵
آمریکای لاتین		۴/۰۸	۴/۲۱	۴/۲۸	۴/۳۹	۴/۳۶	۴/۳۱	-۰/۲۳
خاورمیانه		۱/۶۴	۱/۶۳	۱/۶۳	۱/۶۳	۱/۶۳	۱/۶۳	-۰/۰۱
آفریقا		۲/۷۹	۲/۸۶	۲/۸۴	۲/۸۶	۲/۸۹	۲/۸۶	۰/۰۷
مجموع کشورهای در حال توسعه		۱۲/۲۷	۱۲/۶۱	۱۲/۵۸	۱۲/۸۲	۱۲/۸۴	۱۲/۷۱	۰/۴۴
کشورهای مشترک‌المنافع		۱۲/۵۵	۱۲/۷۴	۱۲/۷۳	۱۲/۵۶	۱۲/۷۸	۱۲/۷۰	۰/۱۵
بقیه اروپا		۰/۱۴	۰/۱۴	۰/۱۴	۰/۱۴	۰/۱۴	۰/۱۴	۰/۰۰
چین		۳/۸۶	۳/۹۳	۳/۹۴	۳/۹۳	۳/۹۱	۳/۹۳	۰/۰۶
مجموع دیگر نواحی		۱۶/۵۶	۱۶/۸۱	۱۶/۸۱	۱۶/۶۳	۱۶/۸۳	۱۶/۷۷	-۰/۲۲
مجموع تولید غیراوپک		۴۸/۶۲	۴۹/۴۱	۴۹/۰۱	۴۸/۹۰	۴۹/۳۶	۴۹/۱۷	۰/۵۵
Processing Gains		۱/۹۵	۱/۹۸	۱/۹۸	۱/۹۸	۱/۹۸	۱/۹۸	۰/۰۳
مجموع تولید غیراوپک		۵۰/۵۷	۵۱/۳۹	۵۰/۹۹	۵۰/۸۸	۵۱/۳۴	۵۱/۵	۰/۵۸
تخمین قبلی		۵۰/۶۲	۵۱/۶۹	۵۱/۲۲	۵۰/۸۹	۵۱/۳۱	۵۱/۲۷	۰/۶۶
میزان تغییر تخمین قبلی		-۰/۰۵	-۰/۲۹	-۰/۲۳	-۰/۰۱	-۰/۰۴	-۰/۱۲	-۰/۰۷

مأخذ: همان.

۳. تولید نفت خام اوپک

جدول ۴ میزان تولید نفت اوپک را به تفکیک اعضا نشان می‌دهد. همان‌طور که مشاهده می‌شود، اوپک به‌طور متوسط در سال ۲۰۰۹، ۱/۳۱ میلیون بشکه در روز نسبت به سال ۲۰۰۸ کاهش تولید خواهد داشت.

(میلیون بشکه در روز)

جدول ۴. تولید نفت اوپک

تولید نفت خام	سه‌ماهه اول ۲۰۰۹	سه‌ماهه دوم ۲۰۰۹	سه‌ماهه سوم ۲۰۰۹	سه‌ماهه چهارم ۲۰۰۹	۲۰۰۸	متوسط ۲۰۰۹	تغییر نسبت به ۲۰۰۸
OPEC تولید	۲۹/۳۲	۲۹/۳	۳۰/۴۸	۳۰/۷۴	۳۱/۲۷	۲۹/۹۶	-۱/۳۱

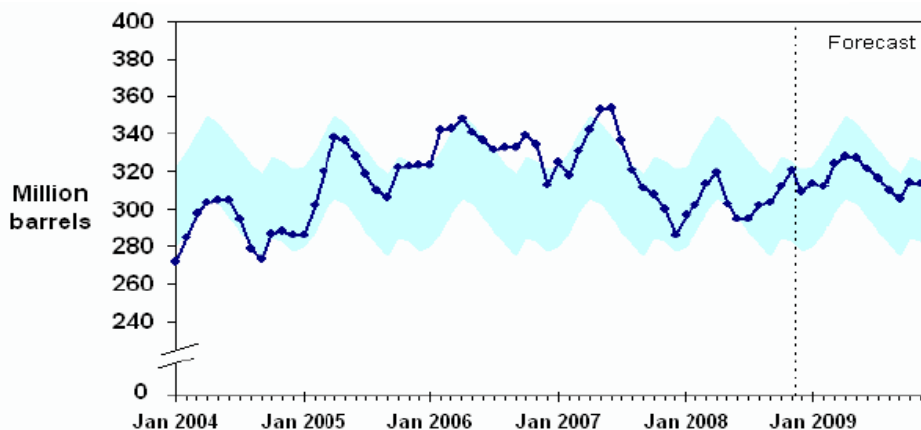
مأخذ: همان.

۴. ذخیره‌سازی نفت خام در آمریکا

مؤسسه مطالعات انرژی (EIA) برنامه ذخیره‌سازی آمریکا را (که به عنوان یکی از بزرگ‌ترین مصرف‌کنندگان نفت خام در جهان مطرح است) در سال ۲۰۰۹ به‌صورت نمودار ۱ پیش‌بینی کرده است:

نمودار ۱. سطح ذخیره‌سازی‌های تجاری نفت‌خام منطقه

آمریکا از ژانویه ۲۰۰۴ تا ژانویه ۲۰۰۹ (میلیون بشکه)

NOTE: Colored band represents "normal" range published in EIA Weekly Petroleum Status Report, Appendix A.

همان‌طور که مشاهده می‌شود میزان متوسط ذخیره‌سازی آمریکا به‌طور متوسط بیشتر از سال ۲۰۰۸ خواهد بود ضمن اینکه در پایان سال (کمترین میزان در طول کل سال ۲۰۰۹) نیز بیشتر از متوسط ۲۰۰۸ خواهد بود.

نکته جالب توجه آن است که میزان ذخیره‌سازی در ماه‌های پایانی سال گذشته میلادی افزایش داشته است. کاهش شدید قیمت نفت و همچنین مناقشات منطقه‌ای را شاید بتوان از مهم‌ترین دلایل این افزایش دانست.

۵. تعادل بین عرضه و تقاضا

پیش‌بینی‌های اوپک نشان می‌دهد، با توجه به روند نزولی تقاضا برای نفت خام، میانگین تقاضا برای نفت خام اوپک در سال ۲۰۰۹ در حدود ۲۹/۵ میلیون بشکه در روز باشد. این پیش‌بینی از پیش‌بینی ماه قبل آن ۰/۷ میلیون بشکه و از پیش‌بینی ماه قبل‌تر از آن ۱/۴ میلیون بشکه در روز کمتر است. تخمین‌های اوپک نشان می‌دهد در سه‌ماهه اول سال ۲۰۰۹ میزان تقاضا برای نفت خام اوپک در حدود ۲۹/۶ میلیون بشکه در روز، در سه‌ماهه دوم سال تقاضا به ۲۹/۱ میلیون بشکه در روز، در سه‌ماهه سوم تقاضا ۲۹/۰۰ میلیون بشکه و در سه‌ماهه پایانی سال با امید به بهبود اوضاع اقتصاد جهانی و افزایش تقاضا این رقم به ۳۰/۲ میلیون بشکه در روز برسد. جدول ۵ تعادل عرضه و تقاضا را در فصول مختلف سال ۲۰۰۹ نشان می‌دهد:

جدول ۵. تعادل عرضه و تقاضا در سال ۲۰۰۹ (واحد: میلیون بشکه در روز)

عنوان	۲۰۰۸	سه‌ماهه اول ۲۰۰۹	سه‌ماهه دوم ۲۰۰۹	سه‌ماهه سوم ۲۰۰۹	سه‌ماهه چهارم ۲۰۰۹	متوسط ۲۰۰۹
تقاضای جهانی نفت	۸۵/۸۴	۸۵/۸۲	۸۴/۹۹	۸۵/۰۳	۸۶/۷۹	۸۵/۶۶
تأمین کشورهای غیراوپک	۵۰/۵۷	۵۱/۳۹	۵۰/۹۹	۵۰/۸۸	۵۱/۳۴	۵۱/۱۴
مجموع تولید نفت خام اوپک	۳۱/۲۷	۲۹/۳۲	۲۹/۳	۳۰/۴۸	۳۰/۷۴	۲۹/۹۶
تعادل عرضه و تقاضا	-۴	-۵/۱۱	-۴/۷	-۳/۶۷	-۴/۷۱	-۴/۵۶

مأخذ: استخراج شده توسط پژوهشگر.

همان‌طور که مشاهده می‌شود، بازار نفت در سال ۲۰۰۹ با کمبود عرضه به طور جدی مواجه نخواهد بود که علت آن عدم وجود تقاضای مؤثر به دلیل رکود جهانی است.

۶. پیش‌بینی قیمت نفت خام در سال ۲۰۰۹

هر ساله تعدادی از مؤسسات اقتصاد انرژی جهانی اقدام به انتشار ارقام پیش‌بینی شده توسط کارشناسان خود در مورد قیمت میانگین نفت در سال‌های آینده می‌کنند. از جمله معتبرترین آنها، سازمان مطالعات انرژی (EIA) و همچنین آژانس بین‌المللی انرژی (IEA) هستند.

اما آنچه در رابطه با این پیش‌بینی‌ها جالب توجه است، تغییرات کاهشی پیش‌بینی‌ها در ماه‌های اخیر به دلیل مشکلات اقتصاد جهانی و آشکار شدن هر روزه جنبه‌های جدیدی از آن در زمان‌های مختلف است. به همین جهت ارقام پیش‌بینی روند کاهشی دارند.

۷. آخرین پیش‌بینی EIA

EIA در آخرین پیش‌بینی خود، قیمت میانگین ۴۲/۲۵ دلار را برای نفت وست تگزاس اینترمدییت (WTI) در سال ۲۰۰۹ و ۵۴/۵۰ دلار را برای سال ۲۰۱۰ در نظر گرفته است، ولی برای استخراج پیش‌بینی قیمت نفت برای سال ۱۳۸۸ شمسی باید سه‌ماهه اول ۲۰۱۰ را نیز در نظر گرفت. با در نظر گرفتن این موضوع، جدول ۶ ارقام پیش‌بینی را به‌طور کامل نشان می‌دهد:

جدول ۶. میانگین قیمت پیش‌بینی شده نفت WTI برای سال ۱۳۸۸

سال	میانگین سال	سه‌ماهه اول	سه‌ماهه چهارم	سه‌ماهه سوم	سه‌ماهه دوم
نفت شاخص	۱۳۸۸	۲۰۱۰	۲۰۰۹	۲۰۰۹	۲۰۰۹
میانگین WTI	۴۴/۶۸	۴۸	۴۵	۴۳	۴۲/۶۷

مأخذ: استخراج شده از جدول قبلی.

ارقام بالا مربوط به سال ۲۰۰۹ و ۲۰۱۰ میلادی است که برای تبدیل این ارقام به سال ۱۳۸۸ شمسی باید به جدول زیر رجوع شود، با محاسبه میانگین ۴ قیمت نفت در ۹ ماهه آخر سال ۲۰۰۹ و سه‌ماهه اول سال ۲۰۱۰ به رقمی برابر ۴۴/۶۸ می‌رسیم که میانگین قیمت نفت در سال ۱۳۸۸ است.

با توجه به اختلاف قیمت نفت خام ایران و WTI، پیش‌بینی واقعی برای قیمت نفت خام ایران می‌باید با در نظر گرفتن اختلاف قیمت نفت ایران و WTI در سال‌های گذشته باشد. جدول ۷ اختلاف قیمت نفت خام‌های شاخص با WTI را نشان می‌دهد:

جدول ۷. متوسط قیمت نفت خام‌های شاخص

سال	نفت شاخص	دبی	برنت	وست تگزاس	سبد اوپک	اختلاف قیمت دبی با وست تگزاس	اختلاف قیمت اوپک با وست تگزاس
متوسط ژانویه ۲۰۰۸	۵۱/۹۲	۵۳/۶۸	۵۴/۴۰	۵۰/۷۳	۲/۴۸	۳/۶۷	
متوسط فوریه ۲۰۰۸	۸۹/۴۰	۹۴/۹۸	۹۵/۳۲	۹۰/۶۴	۵/۹۲	۴/۶۸	
متوسط مارس ۲۰۰۸	۹۶/۷۲	۱۰۳/۵۸	۱۰۵/۴۱	۹۹/۰۳	۸/۶۹	۶/۳۸	
متوسط آوریل ۲۰۰۸	۱۰۳/۴۱	۱۰۸/۹۷	۱۱۲/۶۴	۱۰۵/۱۶	۹/۲۳	۷/۴۸	
متوسط می ۲۰۰۸	۱۱۸/۸۶	۱۲۳/۰۵	۱۲۵/۶۶	۱۱۹/۳۹	۶/۸	۶/۲۷	
متوسط ژوئن ۲۰۰۸	۱۲۷/۸۲	۱۳۲/۴۴	۱۳۳/۹۳	۱۲۸/۳۳	۶/۱۱	۵/۶	
متوسط ژوئیه ۲۰۰۸	۱۳۱/۲۷	۱۳۳/۱۹	۱۳۳/۸۲	۱۳۱/۲۲	۲/۵۵	۲/۶	
متوسط اوت ۲۰۰۸	۱۱۲/۸۶	۱۱۳/۰۳	۱۱۶/۵۸	۱۱۲/۴۱	۳/۷۲	۴/۱۷	
متوسط سپتامبر ۲۰۰۸	۹۵/۹۰	۹۸/۱۳	۱۰۴/۱۵	۹۶/۸۵	۸/۲۵	۷/۳	
متوسط اکتبر ۲۰۰۸	۶۷/۸۲	۷۱/۸۷	۷۶/۶۲	۶۹/۱۶	۸/۸	۷/۴۶	
متوسط نوامبر ۲۰۰۸	۴۹/۸۴	۵۲/۵۱	۵۷/۱۲	۴۹/۷۶	۷/۲۸	۳/۶۷	
متوسط سال ۲۰۰۷	۶۸/۳۸	۷۲/۵۵	۷۲/۲۹	۶۹/۱۰	۳/۹۱	۳/۱۹	
متوسط سال ۲۰۰۶	۶۱/۵۴	۶۵/۱۶	۶۶/۰۴	۶۱/۰۸	۴/۵	۴/۹۶	
متوسط سال ۲۰۰۵	۴۹/۳۶	۵۴/۴۴	۵۶/۵۱	۵۰/۶۴	۷/۱۵	۵/۸۷	

مأخذ: استخراج شده از جدول قبلی.

جدول ۸ نیز قیمت نفت خام سبک و سنگین ایران را در سال‌های ۲۰۰۵-۲۰۰۸ نشان می‌دهد.

جدول ۸. میانگین قیمت نفت سبک و سنگین ایران برای سال‌های ۲۰۰۵-۲۰۰۸

سال	نوع نفت	نفت سبک ایران	نفت سنگین ایران
متوسط سال ۲۰۰۸	۹۵/۲۶	۹۲/۸۵	
متوسط سال ۲۰۰۷	۶۹/۲۲	۶۷/۵۹	
متوسط سال ۲۰۰۶	۶۱/۰۵	۵۹/۱۱	
متوسط سال ۲۰۰۵	۵۰/۶۶	۴۸/۳۱	

مأخذ: استخراج شده از جدول قبلی.

با نگاهی به جداول بالا درمی‌یابیم که اختلاف قیمت نفت خام WTI و نفت خام اوپک در سال ۲۰۰۵ در حدود ۵/۸۷ دلار بوده است. این رقم در سال ۲۰۰۶ به ۴/۹۶ کاهش یافته و در سال ۲۰۰۷ به رقمی برابر ۳/۱۹ رسیده است. میانگین اختلاف در سال ۲۰۰۸ برابر ۴/۹۴ دلار بود که اگر میانگین این ارقام محاسبه شود، اختلافی در حدود ۴/۸ دلار به دست می‌آید، با کم کردن این رقم از ۴۴/۶۸ دلار WTI رقمی

حدود ۳۹/۸۸ حاصل می‌شود. قیمت نفت ایران نیز با توجه به سبک یا سنگین بودن آن معمولاً برای نفت سبک هم قیمت سبد نفتی اوپک و برای نفت سنگین در حدود ۲ دلار کمتر از آن در نظر گرفته می‌شود. پس می‌توان برای نفت سبک ایران قیمتی در حدود ۳۹/۸۸ و برای نفت سنگین آن قیمتی در حدود ۳۷/۸۸ در نظر گرفت.

۸. مرکز پیش‌بینی مالی جهانی^۱

این مرکز نیز در پیش‌بینی خود برای سال ۲۰۰۹ میلادی به‌طور متوسط برای WTI رقمی در حدود ۳۹/۵۵ دلار در نظر گرفته است.

جدول ۹. ارقام پیش‌بینی قیمت نفت برای ماه‌های مختلف

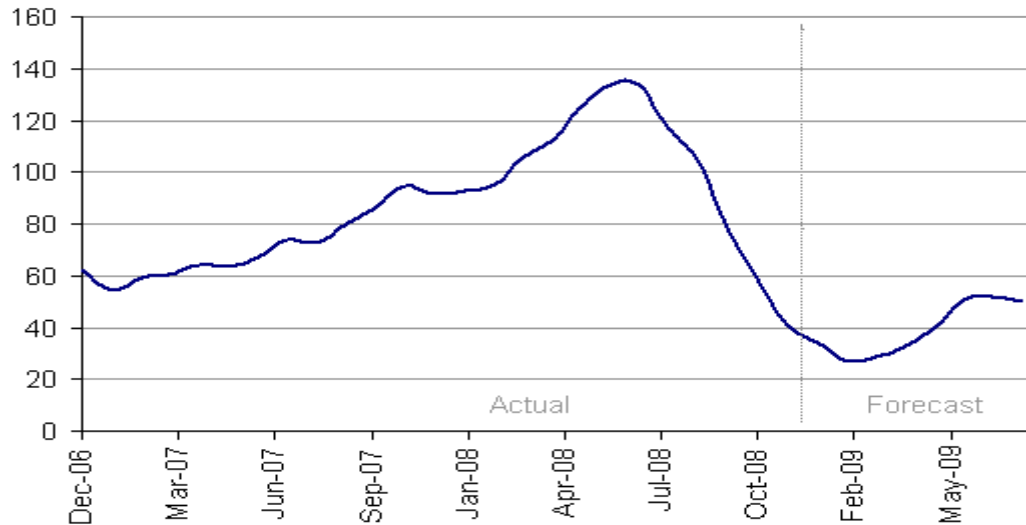
سال ۲۰۰۹ میلادی صحت ۵۰ درصد

قیمت نفت	تاریخ
۴۱/۰	دسامبر ۲۰۰۸
۳۴	ژانویه ۲۰۰۹
۲۷	فوریه ۲۰۰۹
۲۹	مارس ۲۰۰۹
۳۲	آوریل ۲۰۰۹
۴۰	می ۲۰۰۹
۵۱	۲۰۰۹
۵۲	جولای ۲۰۰۹
۵۰	آگوست ۲۰۰۹

Source: Financial Forecast Center

نمودار ۲. پیش‌بینی قیمت نفت برای ماه‌های مختلف سال ۲۰۰۹ میلادی

با کسر ارقام محاسبه شده در قسمت قبل برای به دست آوردن قیمت نفت ایران پیش‌بینی قیمت نفت سبک ایران ۳۴/۶۹، نفت سنگین ایران ۳۲/۶۹ خواهد بود.

۹. قیمت نفت در بودجه سال ۲۰۰۹ کشورهای تولیدکننده نفت

آخرین داده‌های به دست آمده در مورد تعدادی از کشورهای تولیدکننده نفت نشان می‌دهد، هفت کشور، قیمت نفت را در بودجه ۲۰۰۹ خود بالاتر از میانگین قیمت نفت در بودجه سال ۲۰۰۸ تعیین کرده‌اند و هفت کشور این رقم را کاهش داده و چهار کشور نیز تغییری در این رقم نداده‌اند (جدول ۱۰). در نتیجه کاهش چشمگیر قیمت جهانی نفت از ۱۴۷ دلار در ماه جولای به کمتر از ۴۰ دلار در هر بشکه و با توجه به کاهش شدید رشد اقتصاد جهانی، بسیاری از کشورهای تولیدکننده نفت، پیش‌بینی خود را نسبت به قیمت نفت در بودجه ۲۰۰۸ کاهش داده‌اند، به نظر می‌رسد اگر قیمت نفت در حد کنونی باقی بماند یا کاهش آن ادامه یابد، کشورهای بیشتری در بودجه ۲۰۰۹ خود تجدیدنظر کنند.

در حالی که قیمت‌های در نظر گرفته شده برای نفت در بودجه ۲۰۰۹ کشورهای تولیدکننده بین ۳۵ تا ۹۵ دلار در نوسان است، کشورهای اوپک برای برقراری تعادل در تراز خارجی خود نیازمند قیمت‌های بالاتری برای نفت هستند.

ونزوئلا در سال جاری به نفت ۱۰۰ دلاری، ایران به نفت ۸۰ دلاری، عربستان و کویت به نفت ۵۰ دلاری، امارات متحده عربی به نفت ۴۰ دلاری و الجزایر و قطر به نفت ۲۰ دلاری برای برقراری تعادل در تراز خارجی خود نیاز خواهند داشت.

(دلار در بشکه)

جدول ۱۰. قیمت نفت در بودجه کشورهای تولیدکننده نفت^۱

کشور	۲۰۰۹	۲۰۰۸	۲۰۰۷	۲۰۰۶	۲۰۰۵	۲۰۰۴	۲۰۰۳	۲۰۰۲
الجزایر	۳۷	۱۹	۱۹	۱۹	۱۹	۱۹	۱۹	۲۲
بحرین	۶۰	۴۰	۴۰	۴۰	۶۰	۲۰-۲۱	۲۰-۲۱	۱۵-۱۸
اندونزی	۴۵	۹۵	۶۵+	۶۵+	۳۵+	۳۶	۲۷/۹۰	۲۲
ایران*	۳۷/۵۰+	۳۹/۷+	۳۳/۷	۳۳/۷	۱۹	۱۹	۱۹	۲۱ مارس - ۲۰ مارس
عراق	۶۲/۵۰	۵۷+	۵۰	۵۰	۲۶	۲۱	—	سال کامل
کویت	۵۰+	۵۰	۲۶	۲۶	۲۱	۱۵	۱۵	۱ آوریل - ۳۱ مارس
لیبی	۴۵+	۶۴	—	—	—	—	—	سال کامل
مکزیک	۷۰+	۴۹	۴۲/۸	۴۲/۸	۲۷	۲۰	۱۷	سال کامل
نیجریه	۴۵+	۵۹	۴۰+	۴۰+	۳۰+	۲۵	۲۲	سال کامل
نروژ	۹۰/۵۰+	۹۵/۹۶ ^(۱)	۶۰	۶۰	۵۲	۳۷/۶۵	۲۸/۷۴	۲۰/۸۸
عمان	۴۵	۴۵	۴۰	۴۰	۲۳	۲۱	۲۰	سال کامل
قطر	۳۵+	۵۵	۴۰	۴۰	۲۷	۱۹	۱۷	۱ آوریل - ۳۱ مارس
روسیه***	۹۵+	۷۴	۶۱	۶۱	۲۸+	۲۲	۲۱/۵۰	سال کامل
عربستان****	۴۰ ^(۲)	۴۸	۴۲/۵	۴۲/۵	۲۵	۱۸/۵۰	۱۸	سال کامل
سودان	۷۵+	۴۵/۷۲	۳۰/۵۰	۳۰/۵۰	—	—	—	سال کامل
سوریه	۴۲/۵۱	۴۲/۵۱	۴۲/۵۱	۴۲/۵۱	۲۱/۲۵	—	۲۰/۲۴	سال کامل
ونزوئلا	۵۵-۶۰+	۳۵	۲۹	۲۹	۱۷-۲۳	۲۰	۱۷-۱۸	سال کامل
یمن	۵۵+	۵۵+	۵۵	۵۵	—	۲۱	۲۱	سال کامل

مأخذ: MEES

* ایران قیمت نفت در بودجه ۲۰۰۹ خود را از پیش‌بینی اولیه خود یعنی ۴۵ دلار به ۳۷/۵ دلار کاهش داده است.

** شایان ذکر است که در واقعیت، قیمت نفت در بودجه ۲۰۰۸ (۱۳۸۷)، ۵۳ دلار در نظر گرفته شده بود.

*** ولادیمیر پوتین نخست‌وزیر روسیه، بیستم ژانویه به وزارت دارایی این کشور دستور داد تا بودجه سال ۲۰۰۹ روسیه را به جای ۹۵ دلار تعیین شده که بالاترین قیمت نفت در بین کشورهای تولیدکننده نفت (بررسی MEES) به‌شمار می‌رود، بر مبنای نفت ۴۱ دلاری مجدداً تنظیم و محاسبه نماید.

**** این کشور بودجه انبساطی را برای سال ۲۰۰۹ در نظر گرفته هنوز برآورد خود را از قیمت نفت اعلام نکرده، ولی بانک‌های این کشور قیمت ۴۰ دلاری را برای هر بشکه نفت پیشنهاد می‌دهند.

Draft+ (تصویب نشده)

۱. در ماه اکتبر از ۷۰/۵۰ دلار به ۹۵/۹۶ دلار اصلاح گردید.

۲. توسط قیمت تخمینی بانک‌های عربستان تخمین زده شده است.

۱. قیمت نفت در بودجه براساس قیمت صادرات نفت خام.

شماره مسلسل: ۹۵۰۶

شناسنامه گزارش

عنوان گزارش: پیش‌بینی قیمت نفت در سال ۱۳۸۸ و تحلیل‌های مختلف

نام دفتر: مطالعات انرژی، صنعت و معدن

تهیه و تدوین‌کنندگان: فرید دهقانی، محمدحسین یارمحمد، محمدرضا الزامی

ناظر علمی: محمدرضا محمدخانی

منتقایی: احمد توکلی (رئیس مرکز پژوهش‌ها)

ویراستار تخصصی: —

ویراستار ادبی: —

واژه‌های کلیدی و معادل انگلیسی آنها:

پیش‌بینی قیمت نفت (Oil Price Forecasting)

تاریخ انتشار: ۱۳۸۷/۱۱/۱۹